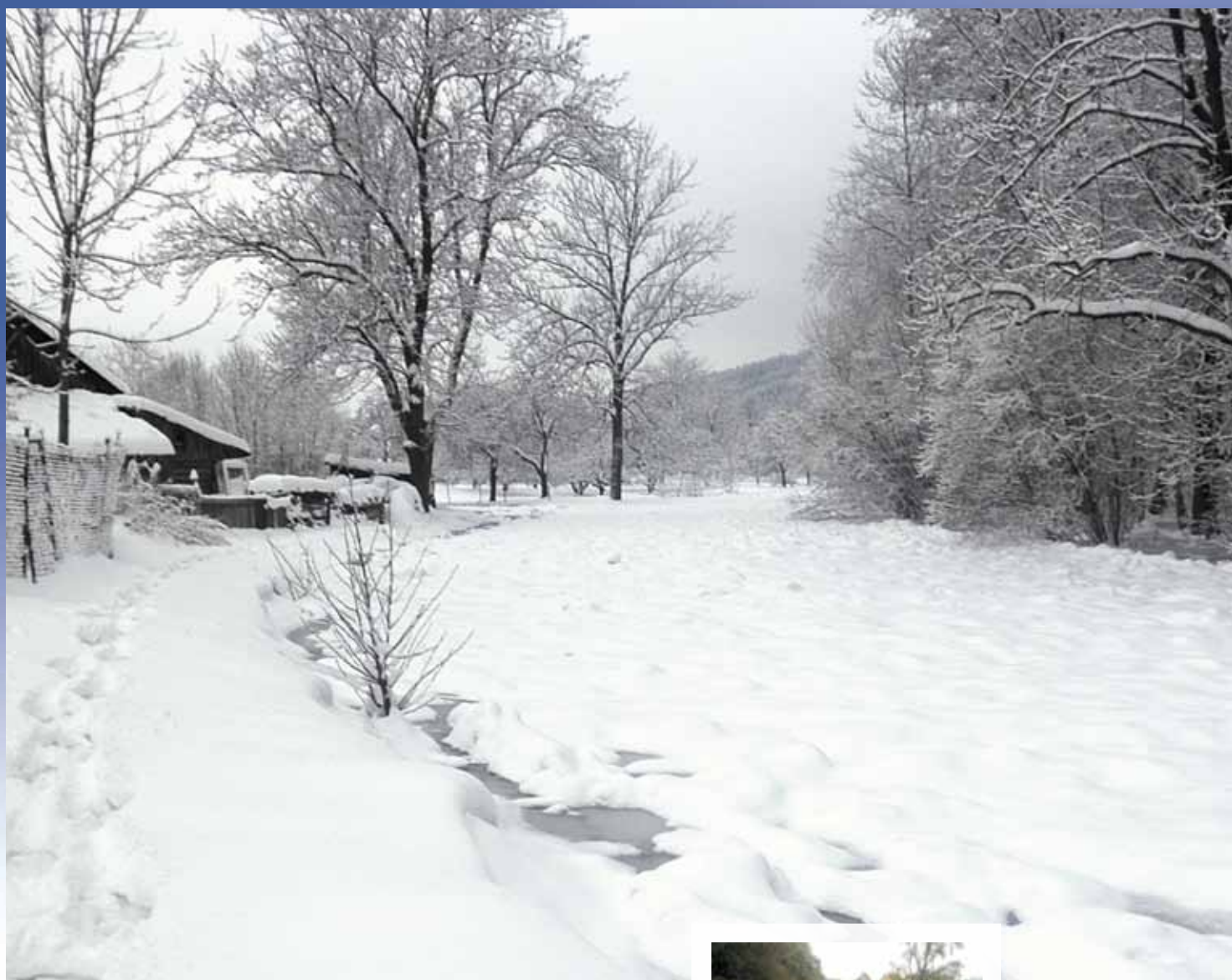

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

**Povodí Odry zlepšuje stav
životního prostředí**

strany 8–10

Povodí Odry má nového generálního ředitele

Vážené kolegyně a kolegové,

od 1. listopadu 2014 jsem byl jmenován novým generálním ředitelem

Povodí Odry. Těm z Vás, kdo mne ještě neznají, bych se rád formou stručného životopisu představil. Narodil jsem se 1. února 1956 ve Zlíně, ale záhy jsme se přestěhovali do Ostravy. Po ukončení základní školy jsem se vyučil mechanikem kancelářských strojů a poté vystudoval Střední průmyslovou školu vakuové elektrotechniky v Rožnově pod Radhoštěm. Ve studiu jsem pokračoval na Vysokém učení technickém v Brně, obor elektrotechnologie. Po ukončení vysokoškolského studia v roce 1982 jsem nastoupil na Povodí Odry do výpočetního střediska, kde jsem začínal jako technik sálového počítače EC1021. V roce 1990 jsem přešel na VH dispečink do funkce technika. Od ledna roku 1992 jsem byl ve funkci vedoucího VH dispečinku. Po dobu mého působení na dispečinku jsem poznal většinu provozů, vodních děl a hlavně zaměstnanců. Odtud vím, že v Povodí Odry pracují chytrí, pracovití a slušní lidé. Děkuji Vám za podporu, kterou jste mi po mém jmenování vyjádřili, a věřte, že je to pro mne velký závazek, abych Vás neklamal.

Blíží se doba vánoční, a tak mi dovolu, abych Vám popřál hodně zdraví, štěstí a požehnané Vánoce. A do nového roku hodně osobních i pracovních úspěchů.

Ing. Jiří PAGÁČ
generální ředitel

OBSAH

Povodí Odry má nového generálního ředitele	2
VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY:	
Opava v Opavě	3
Proběhlo 16. jednání zmocněnců vlád ČR a PR	4
AKTUALITY	5
EKONOMICKÉ INFORMACE:	
Ekonomické výsledky za 1. až 3. čtvrtletí 2014	6
PŘEDSTAVUJEME ÚSEK:	
Technický úsek závodu Opava	7
TÉMA KAPKY: Státní podnik Povodí Odry zlepšuje stav životního prostředí	8
Studie drobných vodních toků na Luze a Bělotínském potoce	11
VD Šance v sobě ukrývá stavbu nominovanou na Stavbu roku 2014	12
VD Šance – oprava těsnicího jádra	13
ATLAS VODNÍCH TOKŮ:	
Olešná	14
Mohelnice	15
Opravy regulačních uzávěrů spodních výpustí a uzávěrů na přelivech na vodních dílech Povodí Odry	16
Nezapomínáme ani na naše bývalé kolegy	17
FAUNA & FLÓRA:	
Záhady a tajemno na státním podniku Povodí Odry... ..	18
Rybníkářství státního podniku Povodí Odry.....	20
Prověřovací cvičení hasičů na Slezské Hartě.....	21
Setkání s policií jinak – co se děje na našich tocích	21
PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST:	
Doc. RNDr. Bohumír Lojkásek, CSc.	22
JUBILEA	23
NAPSALI O NÁS.....	23

VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY

Opava v Opavě

Současný stav koryta řeky v centru městské trati po odtěžení nánosů, které bylo provedeno po povodni z roku 1997

Uvolněný prostor pravobřežní inundace na dolním konci městského úseku nad křížením řeky Opavy s tratí ČD Opava – Hlučín

Úpravy břehů a kratších úseků řeky Opavy na území dnešního města Opavy jsou historicky zaznamenány již v polovině 19. století, jak se po zbourání městských hradeb k řece postupně přibližovala městská zástavba. Do dnešní trasy řeku přivedla její soustavná regulace z období let 1910 až 1913, která byla odezvou na katastrofální povodně z roku 1880 a především pak z let 1902 a 1903. Úprava Opavy od ústí Kateřinského potoka na dolním konci po ústí Velké (Jaktarka) nahoře patřila k největším soustavným regulacím, jaké byly na území Rakouského Slezska tehdy provedeny. Základní parametry a dimenze koryta přetrvávají přibližně v téže podobě do dnešních dnů, pozdější prodlužování regulovaného úseku, resp. jeho doplnění o hráze, mělo za účel dále zvýšit stupeň povodňové ochrany města. V posledních desetiletích byla významná rekonstrukce koryta řeky odstraňující nánosy předchozích let z předhrází, jež byla provedena po povodni v roce 1997. Nejnovější významnou akcí pak bylo i obnovení průtočnosti inundace v dolní trati městského úseku nad křížením řeky s tratí ČD Opava – Hlučín. Zde divoké návozy s chatovou zástavbou z poslední čtvrtiny 20. století vyřadily průtočnost inundačního mostního pole, důsledkem čehož bylo zpětné vzdouvání povodňových průtoků směrem proti vodě a zhoršení povodňové zabezpečení na dolním konci města.

Pod jalovou propustí jezu v městských sadech byl zřízen kanál k tréninku vodního slalomu, který je současně využíván i k cvičení hasičského záchranného sboru

Proběhlo 16. jednání zmocněnců vlád ČR a PR

Zmocněnci vlád při podpisu závěrečného protokolu PR

Ve dnech 19. až 21. listopadu 2014 proběhlo v polském městě Lipowa 16. jednání zmocněnců vlád České republiky a Polské republiky pro spolupráci v oblasti vodního hospodářství na hraničních vodách. Jako tradičně předložily jednotlivé pracovní skupiny, v nichž má Povodí Odry početné zastoupení, zmocněncům výsledky své práce za uplynulý rok k projednání a ke schválení a navrhly plány činností na rok následující. Jednání řídili polský zmocněnec Prof. zw. dr. hab. mgr. Inż. Jerzy Zwoździak a poprvé nový český zmocněnec Ing. Josef Nistler z Ministerstva životního prostředí ČR.

Projednány byly mimo jiné tematické okruhy týkající se spolupráce v oblastech plánování vodního hospodářství,

hydrologie a povodňové ochrany, úprav hraničních vodních toků, ochrany před znečištěním aj. Poměrně značný prostor

byl věnován projednání tematiky „Opatření na horní Opavě“, zejména staveb pod Krnovem, které budou ovlivňovat odtokové poměry na polském území a musejí být kompenzovány recipročními stavbami na polské straně. Důležitý je pro nás závěr, na kterém se zmocněnci dohodli, a to že „... **zmocněnci vzali informace na vědomí, schvalují uvedená základní pravidla pod body 1–8, ukládají určeným partnerům pro organizaci stavby ... do dvaceti dnů zahájit jednání o znění dohody o přípravě, realizaci a financování této stavby s cílem dosáhnout co nejrychlejšího postupu...**“.

Jedná se tedy o další důležitý krok v přípravě celého souboru staveb v rámci Opatření na horním toku řeky Opavy.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Česká delegace na jednání zmocněnců vlád ČR a PR

Ukončení soudního sporu „Retise“

V minulém čísle Kapky jsme v aktualitách psali o ukončení další etapy soudního sporu „Retise“, což byl dlouholetý soudní spor o úhradu údajných škod způsobených povodní v roce 1997 v areálu tehdejší firmy OSTRAMO. Informovali jsme o zamítnutí dovolání žalující strany k Nejvyššímu soudu, o naději, že po čtrnácti a půl letech celý spor skončí, i o skutečnosti, že strana žalující den před uplynutím zákonné lhůty podala stížnost k Ústavnímu soudu, čímž celá kauza pokračuje.

Po zkušenostech s dřívějšími lhůtami projednávání jednotlivých fází tohoto

sporů jsme očekávali verdikt Ústavního soudu v horizontu měsíců až roku.

**Ústavní soud
přezkoumal rozhodnutí
a dospěl k závěru, že
ústavní stížnost je zjevně
neopodstatněná.**

Čekalo nás však všechny příjemné překvapení, a to hned dvojí. Poté, co ústavní stížnost byla podána 25. srpna 2014, Ústavní soud vydal usnesení

v této věci již 13. října 2014. Druhým příjemným zjištěním byl závěr, k němuž soud dospěl, a to, že „**Ústavní soud přezkoumal v záhlaví citovaná rozhodnutí a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je zjevně neopodstatněná**“.

Jelikož proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné, skončila tato dlouhá kauza po čtrnácti a třech čtvrtích roku naším plným úspěchem, tentokrát již opravdu definitivně.

K technickým aspektům celého sporu se vrátíme ještě v příštím čísle Kapky obsáhlejším článkem.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

AKTUALITY

Závod Frýdek- -Místek má novou ředitelku

Dne 1. prosince 2014 jmenoval generální ředitel státního podniku Povodí Odry Ing. Jiří Pagáč ředitelkou závodu 2 Frýdek-

Místek Ing. Ivanu Musálkovou, dosavadní vedoucí technického úseku závodu.

Ing. Ivana Musálková (nar. 9. dubna 1960) vystudovala Stavební fakultu VUT Brno, obor vodní hospodářství. Po ukončení studia nastoupila k Povodí Odry do oddělení vodních děl. Odtud postupovala profesně přes funkce stavbyvedoucí a hlavní stavbyvedoucí až na pozici vedoucí technického úseku, kterou zastávala 25 let.

Do nové profesní etapy v roli ředitelky závodu přejme Ing. Ivaně Musálkové hodně úspěchů.

Redakce Kapky

Podzimní sběr odpadů v zátopě VD Slezská Harta

V sobotu 8. listopadu se konal v letošním roce již druhý tradiční sběr odpadků v zátopě VD Slezská Harta, organizovaný Českým rybářským svazem, místní organizací v Rýmařově. Počasí tentokrát moc nepřálo a snad i mlžný opar stál za tím, že se nasbíralo „jen“ půl tuny odpadu, což je ve srovnání s předešlými akcemi méně. Odpad se soustředil na sběrná místa, odkud jej pak v dalších dnech odvezla naše loď, a dále pak ČRS přemístil a uložil na skládku v Horním Benešově. Všem zúčastněným patří velký dík.

Ing. Radek PEKAŘ
vedoucí provozního úseku

Poděkování obce Starý Jičín

Obec Starý Jičín děkuje státnímu podniku Povodí Odry, který převzal koryto vodního toku Grasmanka, za jeho údržbu, za realizaci protipovodňové stavby a za přípravu úpravy bezpečnostního přelivu a jeho kapacity na nádrži na tomto vodním toku. Grasmanka patřila historicky k dlouhodobě zanedbaným vodním tokům, kvůli němuž často v obci vznikaly problémy se záplavami. V neposlední řadě obec děkuje i za aktivní přístup při přípravě suché nádrže Jičiny, pro niž se bude obec snažit zajistit pozemky.

Ing. Rudolf HRNČÍŘ
starosta obce Starý Jičín
[redakčně upraveno a zkráceno]

40. ročník Zimní vodohospodářské třicítky

Vážení sportovní přátelé, rádi bychom vás pozvali na jubilejní 40. ročník Zimní vodohospodářské třicítky, oblíbeného závodu v běhu na lyžích, který se uskuteční v sobotu 24. ledna 2015.

Akcce je pořádána pro širokou vodohospodářskou veřejnost – od rekreačních běžkařů přes „hobíky“ až po opravdové závodníky. U začátečníků doporučujeme s ohledem na délku tratě (pro ženy 20 kilometrů, pro muže 30 kilometrů) a její profil (převýšení více než 300 metrů), aby si jízdu na běžkách alespoň jednou dopředu vyzkoušeli. Závod za dobu své existence prodělal stejně jako technický pokrok posledních 40 let nepřehlédnutelný vývoj. V začátcích se téměř vše dělalo ručně jen za pomoci lidské síly, včetně převozu občerstvení i s těžkými várnici čaje na saních. Dnes už úpravu tratě a přepravu zajišťuje skútr s rolbou a vyhodnocení vý-

sledků s přenosem informací mobilní elektronika. Za uplynulou dobu jsme museli zvládnout velké zimy s více než dvoumetrovou sněhovou nadílkou, přestát velké mrazy a vichřici Kirill, ale i přijmout ročníky, které byly zcela beze sněhu. Jaké počasí nás čeká tentokrát, se teprve ukáže. Několik podstatných věcí však zůstává stále stejných – nadšený tým organizátorů, výborná atmosféra závodu a malebné prostředí Rejvízu v Jeseníkách. Na letošní rok jsme opět připravili několik novinek a samozřejmě pořádnou oslavu kulatého ročníku na společenském večírku. Na místě letos bude i servis lyží, který vám běžky na závod dokonale připraví. Takže už jen zbývá vyplnit elektronickou přihlášku, kterou najdete na www.zvh30.cz, a poslat ji organizátorům. Těšíme se na vás!

Martin LEPÍK
o. s. Zimní vodohospodářská třicítka

Pozvánka na 6. ročník Vodohospodářské branky

A opět tu máme podzim a s ním i termín podání přihlášek na Vodohospodářskou branku. Zveme tímto naše zaměstnance a jejich rodinné příslušníky na již 6. ročník populárního závodu ve sjezdovém lyžování, který se uskuteční ve dnech 27. února až 1. března 2015. Závod ve slalomu se pojede v sobotu 28. února 2015 na Červenohorském sedle, pokud to dovolí sněhové podmínky. V opačném případě budeme hledat lokalitu se sněhem. Účastníci budou jako obvykle rozděleni do pěti kategorií. Ubytování zajišťujeme v Penzionu Povodí a okolních penzionech v Domašově.

Po finanční stránce zůstává vše při starém – ubytování 200 Kč/os./noc, startovné 50 Kč. Doprava pro zájemce je zajištěna autobusem v ceně 150 až 200 Kč/os.

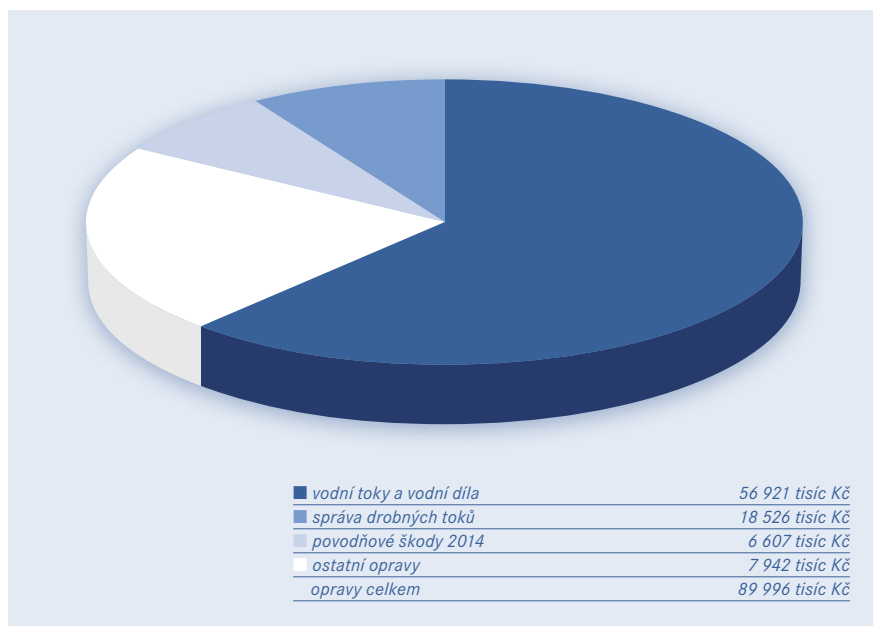
Ing. Jana PALOVSKÁ
pořadatel

Ekonomické výsledky za 1. až 3. čtvrtletí 2014

V období 1. až 3. čtvrtletí roku 2014 byly ekonomické výsledky státního podniku Povodí Odry ovlivněny nepříznivými klimatickými podmínkami z počátku roku, charakteristickými dlouhodobým suchem, snižujícím hydrologický potenciál pro výrobu elektrické energie. Dále byly ekonomické výsledky hodnoceného období negativně ovlivněny i květnovými lokálními povodněmi, které způsobily škody na vodohospodářském majetku státního podniku zhruba ve výši 20 milionů Kč.

V oblasti **výnosů** postupně vznikl v průběhu tří čtvrtletí tohoto roku vlivem dlouhotrvajícího sucha z počátku roku výpadek v tržbách za vyrobenou elektrickou energii v celkové výši 5 405 tisíc Kč. Obdobný trend byl zaznamenán také v případě tržeb za odběry povrchové vody. Zde ovšem celkový výpadek z první poloviny roku nebyl objemově tak významný jako u výroby elektrické energie, takže vlivem zlepšených odběrů ve 3. čtvrtletí se nakonec podařilo překročit plánované hodnoty tržeb za povrchovou vodu o 6 820 tisíc Kč. V oblasti ostatních tržeb a provozních výnosů došlo převážně k překročení plánovaných položek, a to zejména díky tržbám z prodeje nepotřebného majetku, tržbám z prodeje ryb, uplatněným smluvním sankcím a příznivým náhradám soudních výloh, vyplývajícím z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR v rámci soudního sporu s firmou Retise Enterprises Limited.

V oblasti **nákladů** jsou tradičně nejvýznamnější a nejsledovanější položkou opravy dlouhodobého majetku, realizované v 1. až 3. čtvrtletí v celkovém objemu 89 996 tisíc Kč, což znamená meziroční nárůst o 15 190 tisíc Kč a překročení časového plánu o 12 731 tisíc Kč v hodnoceném období. V ostatních nákladech docházelo v průběhu sledovaného období převážně k úsporám, a to zejména ve spotřebě materiálu a v ostatních službách bez oprav. K rozhodujícímu snížení nákladů došlo vlivem zrušení rezervy tvořené v minulosti na soudní výlohy spojené s průběhem soudního sporu

Struktura oprav 1. až 3. čtvrtletí 2014

se společností Retise Enterprises Limited.

Hospodářský výsledek za 1. až 3. čtvrtletí byl dosažen ve výši 53 378 tisíc Kč a představuje mírné překročení časového plánu o 355 tisíc Kč.

V oblasti hospodaření s majetkem došlo od počátku roku k celkovému nárůstu aktiv i pasiv o 81 841 tisíc Kč. V **aktivech** se tento nárůst odehrál výlučně v oběžných aktivech, jejichž stav ve sle-

z toho 40 000 tisíc Kč bylo hrazeno z dotací na výkupy nemovitostí v souvislosti s přípravou realizace akce Opatření na horní Opavě, 6 110 tisíc Kč bylo hrazeno z dotací OPŽP na revitalizaci vodních toků a 6 863 tisíc Kč bylo nabyto bezúplatně (resp. pořízeno směnou) v oblasti pozemků. Z vlastních zdrojů na investice včetně povinné spoluúčasti dotačních programů bylo vynaloženo 91 682 tisíc Kč, což je nejlepší výsledek za posledních 10 let.

V **pasivech** došlo k nárůstu vlastního kapitálu, a to vlivem dosaženého hospodářského výsledku a mírným růstem fondů ze zisku. Cizí zdroje se od počátku roku zvýšily zejména v důsledku nárůstu hodnoty dodavatelských závazků ve lhůtě splatnosti, což bylo dáno vysokou rozpracovaností stavebních akcí a také vlivem zvýšení tvorby rezerv.

Závěrem lze konstatovat, že i přes negativní vývoj v prvním pololetí roku, způsobený nepříznivými hydrologickými podmínkami, se podařilo dosáhnout za 1. až 3. čtvrtletí poměrně dobrých ekonomických výsledků, které dávají předpoklad ke splnění zásadních ročních plánovaných hodnot státního podniku.

**V opravách
dlouhodobého majetku
došlo k meziročnímu
nárůstu
o 15 190 tisíc Kč.**

dovaném období je dán sezonností stavebních prací, které budou v zásadních objemech realizovány až v závěru roku. Ve stálých aktivech došlo k poklesu dlouhodobého majetku, a to vlivem rovnoměrného odepisování majetku a prozatím nižšího čerpání investic hrazených z vlastních zdrojů. Celková hodnota pořízení dlouhodobého majetku v prvním pololetí roku činila 144 655 tisíc Kč,

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK

Technický úsek závodu Opava

Technický úsek vznikl těsně po velkých povodních v roce 1997 s cílem, aby úsekářům odpadla „papírová válka“, s níž se museli neustále potýkat. Typická je pro něj úzká vzájemná spolupráce a provázanost s činnostmi vodohospodářských provozů závodu.

V technickém úseku závodu Opava stabilně pracuje pět pracovníků – techniků, a sice tři ženy a dva muži. Ženy – konkrétně Ing. Jana Hrabicová, která v odboru působí téměř od jeho založení a od roku 2005 mu také šéfuje, a techničky Kamila Válková a Jitka Halfarová – mají na starosti servis v oblasti přípravy staveb, a to jak oprav, tak i investic, jež spadají pod opavský závod, tedy VHP Skotnice, VHP Krnov, VHP Jeseník a VHP Opava. V úzké spolupráci s těmito vodohospodářskými provozy se opavské techničky podílejí i na samotné přípravě staveb a veškeré potřebné agendy, která se stavbami souvisí. Jde např. o ohlašování staveb, vyřizování stavebních povolení, výjimek ze zvláště chráněných živočichů, povolení k zásahu do VKP, jednání s vlastníky pozemků apod. Zajišťují i přípravu a realizaci výběrových řízení pro veřejné zakázky malého rozsahu a podílejí se na přípravě zadávacích dokumentací pro zakázky, které se soutěží v režii státního podniku nebo mandataři. Ve spolupráci s majetkoprávním odborem připravují smlouvy s vlastníky dotčených pozemků, které jsou nezbytné k vydání stavebních povolení. „To se

Pracovníci technického úseku v plném složení

týká hlavně větších akcí investičního charakteru, kde je pak vyřizování složitější a také časově náročnější,“ uvádí vedoucí odboru Ing. Jana Hrabicová.

Z mužů techniků k týmu patří Ing. Petr Kunze, který má na starosti odpadové hospodářství, technický archiv, obnovu mechanizace a vozového parku (sekaček, žacíh strojů, traktorů apod.) a ve spolupráci s podnikem se podílí i na přípravě výběrových řízení na nákup nové techniky a potřebných strojů. Kolektiv pracovníků technického úseku doplňuje šikovný IT specialista Ing. Vítězslav Samel, který nejen pro opavský závod, ale i pro celý podnik působí jako správce IT systému a technické podpory. Stará se o zabezpečení provozních objektů, s VH dispečinkem a odborem informatiky spolupracuje na přenosu dat na přehradách a spravuje internetové stránky podniku.

Technický úsek se v posledních letech podílel na dvou významnějších dotačních stavbách – protipovodňovém

opatření na Hvozdnici, kde šlo o větší úpravu koryta a jeho zkapacitnění, a protipovodňovém opatření na řece Opavě v Opavě (v lokalitě u OC Globus), kde se vytvářela inundační plocha na území bývalé zahrádkářské kolonie. Také se podařilo zrealizovat rekonstrukci jezu na Odře v Bernarticích.

V současnosti pracovníci odboru připravují opravy letošních povodňových škod na území VHP Jeseník, z větších staveb potom rekonstrukci hráze řeky Odry v Odrách a nyní čerstvý projekt úpravy toku Bílovky ve Velkých Albrechticích. Jde přitom podle slov vedoucí odboru o poslední neupravený úsek toku, který by si tuto úpravu zasloužil. „Bude ale samozřejmě záležet na tom, jestli na úpravu bude mít náš podnik finanční prostředky,“ dodává na závěr.

Kolektiv technického úseku se neseťkává jen na poli pracovním, ale hromadně se zúčastňuje také různých společenských a sportovních akcí pořádaných nejen podnikem. Jednou z nich je například již tradiční vánoční turnaj v badmintonu nebo bowlingu, na kterém se pravidelně setkává i s bývalými kolegy z technického úseku, nyní již důchodci.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Většina techniků jsou aktivní sportovci

Státní podnik Povodí Odry zlepšuje stav životního prostředí

Po úspěšné realizaci pilotní akce „Revitalizace Bílovky“ zahájil v těchto dnech státní podnik Povodí Odry v souladu s Plánem oblasti povodí Odry dalších sedm významných staveb zaměřených na zvýšení kvality životního prostředí. Jedná se zejména o revitalizaci vodních toků či zprůchodnění migračních překážek (výstavbu rybochodů). Realizace všech těchto projektů bude dokončena do října 2015 a stavební náklady, jejichž celková hodnota je přibližně 120 milionů Kč, budou hrazeny z Operačního programu Životní prostředí. Jedná se o následující akce:

Sedlnice – pohled po proudu

Revitalizace Sedlnice, km 0,000–3,200

Dotčený úsek tohoto vodního toku se nachází mezi zaústěním Sedlnice do řeky Odry a železničním mostem v obci Sedlnice, tedy km 0,000–3,200 (dle TPE). Tok v tomto úseku protéká katastrálními územími Studénka nad Odrou, Nová Horka, Bartošovice a Sedlnice. V minulosti byl vodní tok v tomto úseku významně zregulován napřímením a odstraněním původních meandrů.

Účelem této stavby je rozvolnění toku do okolních pozemků mimo trasu stávajícího napřímeného koryta a umožnění oboustranné migrační propustnosti pomocí balvanitého skluzu. Původní koryto bude v nejdelším úseku stavby

zasypáno, povrch ohumusován a oset travním semenem, v částech budou ponechány vodní tůňe nebo mělké průlehy,

Povodí Odry zahájilo dalších sedm významných staveb zaměřených na zvýšení kvality životního prostředí.

kteří budou mírně odlehčovat průtok při povodních. K realizaci zpevněných částí budou použity přírodní materiály, a to

Probíhající revitalizace odstaveného ramene Odry v Přívoze

zejména dřevo a kámen. Celkové náklady na tuto stavbu jsou 16 milionů Kč.

Odra, Ostrava-Přívoze – revitalizace odstaveného ramene

Tato stavební akce zahrnuje revitalizaci odstaveného ramene, propojení Odry a odstaveného ramene prostřednictvím balvanitého rybního přechodu a zpřístupnění nově vzniklého „ostrova“. Součástí této akce je i výstavba tří biotopových tůň a vegetační úpravy.

V rámci této akce dojde k razantnímu zásahu do ekosystému odstaveného ramene, jenž vyvolá pozitivní změny v chemismu a hydrologii ramene, následně pak též ve vodní fauně a flóře. Z urbanistického hlediska povede realizace tohoto záměru k vytvoření jedné z významných oddychových zón v průmyslové a těžbou zasažené lokalitě. Realizací této akce dojde k celkovému

Sedlnice – pohled proti proudu km 1,800

Sedlnice – začátek kladení dlažby do betonu, km 3,123

Probíhající revitalizace odstaveného ramene Odry v Přívoze

TÉMA KAPKY

Rybochod, Lhotka

případě odstranění migrační překážky a vybudování rybochodu, ale také vytvoření nové oddychové a relaxační zóny pro veřejnost. Stavební náklady na tuto akci jsou 32,5 milionu Kč.

Jez Lhotka – rybochod, II. etapa

Jedná se o stavbu zajišťující migraci co nejširšího spektra vodních živočichů proti toku řeky Odry při překonání spádu vytvořeného vzdouváním na jezu Lhotka. Rybochod bude proveden jako obtokové otevřené koryto s příčnými obtékanými

Jen na realizaci rybochodů či revitalizaci příslušných vodních toků se nám podařilo získat přibližně 180 milionů Kč z Operačního programu Životní prostředí.

kamennými přehrázkami a jeho délka bude 185 metrů. Rybochod bude tvořen třemi částmi – vstupním železobetonovým objektem, otevřeným úsekem a výstupním železobetonovým objektem. Na výstupním objektu bude stavidlový uzávěr pro regulaci průtoku v rybochodu. Vábíci efekt rybochodu bude zlepšen difuzorem – potrubím DN 200 mm s výustní tryskou. Stavební náklady na tuto akci jsou 30,5 milionu Kč.

zpřístupnění dosud veřejností nevyužívaných ploch, zejména pak uvnitř odstaveného ramene, s možností návaznosti na sousedící Landek Park. V rámci realizace tohoto projektu dlouhodobě úzce spolupracujeme

se společností Vítkovice, a. s., díky které jsou koordinovány naše společné investiční záměry tak, aby bylo dosaženo komplexního řešení dané lokality, tj. zlepšení stavu životního prostředí, v našem

Zprůchodnění stupňů na Odře podél Polaneckého lesa

Cílem této stavby je zprůchodnit tři stávající balvanité skluzy pro vodní organismy. Jedná se především o rozebrání stávajících balvanitých skluzů a jejich

Rybochod, Lhotka

Rybochod, Lhotka

přeskládání do určitého sklonu. Dále budou stabilizovány pravobřežní nátrže a jedna levobřežní nátrž, a to vše přírodním způsobem (např. kotvení bude zajištěno pomocí dřevní hmoty, budou využity stávající kameny či zajištění paty bude realizováno pomocí hafoš-těrkových válců). Celková cena díla je 18 milionů Kč.

Revitalizace Olešné, km 6,800–9,500

V rámci této stavby se bude provádět revitalizace vodního toku Olešná, a to rozrameněním toku a doplněním usměrňovacích patek v obloucích. Součástí stavby budou také nutné vegetační úpravy skládající se z mýcení porostů a výsadby druhově vhodnější náhradní výsadby. Náklady na tuto akci jsou 10 milionů Kč.

Revitalizace Osoblaha, km 0,000–11,300

Předmětem této stavby je obnova přírodního charakteru vodního toku Osoblaha v katastrálních územích Studnice u Osoblaha, Osoblaha, Kašnice u Bohušova a Bohušov a obnova přirozených procesů v jeho řečišti a podél stávajících břehů. V rámci realizace akce se bude provádět inicializace meandrů modelací břehů, která bude spočívat ve výkopech na konkávních březích a násypch na březích konvexních podél stávajících zemních valů, inicializace meandrů pomocí výhonů v rámci stávajícího koryta, úprava stupňů v km 3,485 a 4,754 na balvanité skluzy, zřízení tůní, diverzifikace dna pomocí dřevěných prahů v km 6,550–7,050 a kácení dřevin. Celková cena díla je 10 milionů Kč. U této akce

Zprůchodnění na Odře, Polanka – km 23,1

je třeba dodat, že návrh technického řešení a zpracování všech stupňů projektové dokumentace byly zajišťovány naším odborem projekce.

Revitalizace Pavlovického potoka, km 0,000–2,000

Předmětem stavby je revitalizace toku Pavlovický potok v katastrálním území Slezské Pavlovice. Stavební práce budou prováděny ve stávajícím korytě toku a na přilehlých pozemcích v místě slepých ramen a meandrů. Stávající opevnění dna betonovými žlaby bude odstraněno. Opevnění bude zachováno pouze v krátkých úsecích při nátoku a výtoku u obou stávajících propustků a v úseku pod vyústěním zatrubněného výtoku rybníka. Ukončení těchto úseků bude vždy zajištěno pasem z lomového kamene. V rámci revitalizace toku dojde k pročištění slepých ramen a jejich

napojení na hlavní koryto. Stavební náklady na tuto akci jsou tři miliony Kč.

Jak je z výše uvedeného patrné, státní podnik Povodí Odry se řadí v rámci našeho regionu mezi nejúspěšnější žadatele o poskytnutí dotačních prostředků z Operačního programu Životní prostředí, neboť jen na realizaci rybochodů či revitalizaci příslušných vodních toků se nám již podařilo získat přibližně 180 milionů Kč. V neposlední řadě je potřeba v této souvislosti vyzvednout dlouhodobou spolupráci s Agenturou pro ochranu přírody a krajiny, jejímž výsledkem je úspěšná realizace těchto projektů, které se pak následně významným způsobem podílejí na zvýšení kvality životního prostředí v našem regionu.

Mgr. Miroslav JANOVIK, LL.M.
investiční ředitel

Zprůchodnění na Odře, Polanka – plocha 5

Zprůchodnění na Odře, Polanka – skluz 23,1

Studie drobných vodních toků na Luze a Bělotínském potoce

Studie odtokových poměrů na drobných vodních tocích začal náš odbor připravovat ihned s převzetím těchto toků od Zemědělské vodohospodářské správy (ZVHS) v roce 2011. Byl vypracován předběžný plán, přičemž bylo třeba zejména splnit závazky zanesené do Plánu oblasti povodí Odry ještě podnikem ZVHS (např. Lutyňka, Butovický potok, Grasmanka) a následně řešit nejpalčivější problémy. Začalo se proto od největších toků, které protékají velkými městy a ohrožují nejvíce majetku a obyvatel, zejména tedy v Ostravě (Polančice, Starobělský, Plesenský a Ludgeřovický potok), a postupně se zpracovávají studie dalších drobných vodních toků.

Vodní tok Luha spadal pod správu našeho podniku již dříve, ale jen od ústí do Odry po přítok v ř. km 3,865, tedy přes obec Jeseník nad Odrou. Studie úseku výše proti proudu přes Polom, Bělotín až po konec zástavby Jindřichova byla zadána projekci našeho podniku, včetně řešení výustní trati Bělotínského potoka. Zbývající úsek Bělotínského potoka přes Bělotín až po most dálnice D1 na horním konci zástavby obce byl zadán k řešení firmě Hydroidea. Vzhledem k tomu, že pro řešení soutoku Luhy s Bělotínským potokem je třeba znát nejen ovlivnění vzdutím Luhy, ale také nátok vod shora z Bělotínského potoka, byly obě studie projednávány současně a oba zpracovatelé řešili toto území ve vzájemné spolupráci.

Obě studie měly stejná zadání, tedy určení stávající kapacity koryta, úroveň povodňové ochrany, posouzení všech objektů na toku z hlediska jejich bezpečnosti k povodňovým průtokům, zpracování návrhu na stanovení záplavového území a přípravu ideového návrhu možných opatření proti povodním. Pro posouzení současného stavu a optimalizaci návrhů

Situace návrhu opatření v Běloučíně

opatření byly použity jednorozměrné výpočetní modely, hladiny velkých vod byly spočteny metodou ustáleného nerovnoměrného proudění.

Výsledky studií ukázaly, že povodňová ochrana okolní zástavby není vždy dostatečná. Pro představu – v záplavě dvacetileté vody (Q_{20}) Luhy se nachází pět nemovitostí v Poloušví, jedna v Blahutovicích, 14 v Polomi, 22 v Běloučíně, sedm v Nejdce a 16 v Jindřichově, kde nevyhovující stav ale vyvolává zejména 44 nekapacitních přemostění. Pokud jde o Bělotínský potok, stávající úroveň ochrany přilehlého území lze považovat za přiměřenou s výjimkou úseku ř. km 1,0–1,4, kde je při Q_{20} zasaženo 15 rodinných domů.

Realizace protipovodňových opatření ale není vždy možná, jelikož jde většinou o rozptýlené jednotlivé objekty, kdy by cena případných opatření výrazně převyšovala hodnotu ohroženého majetku. Návrhy opatření byly proto navrženy jen v obci Běloučín, kde se nachází nejvíce ohrožených objektů v koncentrované zástavbě. Pokud se jedná o Bělotínský potok, opatření typu ochranných hrází

podél Bělotínského potoka v úseku ř. km 1,0–1,4 jsou vzhledem k husté zastavěnosti území prakticky nemožná, a proto byl prověřen efekt případného zkapacitnění všech dnes nekapacitních přemostění v tomto úseku a vliv čtyř suchých nádrží umístěných výše v povodí. Nádrže by snížily kulminační průtoky o 10 až 15 procent, rekonstrukce mostů by pak snížily Q_{20} o dalších 15 až 20 centimetrů. V případě, pokud by se v dalších letech podařila postupně realizace obou opatření, bylo by okolní území ochráněno na Q_{20} .

Jako efektivnější se jeví ochrana zástavby na levém břehu Luhy v prostoru soutoku s Bělotínským potokem. Ochranu na Q_{20} by území zajistila odsazená levobřežní ochranná hráz, rozšíření a prohrábka koryta Luhy v délce zhruba 500 metrů, změna pevného jezu v ř. km 15,6 na pohyblivý a odstranění mostu v ř. km 16,0. Pro rozpracování tohoto návrhu bude v nejbližší době zadána studie proveditelnosti.

Závěrem je nutné uvést, že od roku 2011 bylo studiem řešeno více než 30 drobných vodních toků na délce 180 kilometrů a v této činnosti budeme nadále pokračovat. Je ale třeba uvést, že odstranění neuspokojivého stavu drobných vodních toků a vodních děl na nich je úkolem minimálně následujících deseti či více let, přičemž si tento úkol vyžádá náklady ve výši stovek milionů Kč.

Luha v Nejdce

Luha v Poloušví při povodni 2009

Ing. Jiří BIKSADSKÝ
vedoucí oddělení odtokových poměrů

VD Šance v sobě ukrývá stavbu nominovanou na Stavbu roku 2014

Dvaadvacátého ročníku celostátní přehlídkové soutěže Stavba roku 2014 se zúčastnilo rekordních 64 staveb, z toho pět realizovaných českými tvůrci v zahraničí. Jednou z nich byla i nově vybudovaná drenážní štola na vodním díle Šance. V rámci této soutěže, která je považována za nejprestižnější české hodnocení dokončených staveb, získala drenážní štola nominaci na titul Stavba roku 2014, a to za vytvoření ojedinělého stavebního díla se zřetelem ke složitým geologickým a geografickým podmínkám. Díky této nominaci se ocitla mezi finálními 15 stavbami, mezi kterými odborná a laická veřejnost rozhodovala o Stavbě roku 2014.

Oceněná drenážní štola

V této souvislosti je potřeba zmínit, že „soupeři“ drenážní štoly byly stavby jako Svět techniky – Science and Technology Center nacházející se v Dolní oblasti Vítkovice, Obchodní centrum Šantovka v Olomouci či Rekonstrukce lanové dráhy na Sněžku. Navzdory těžké konkurenci nakonec získala drenážní štola prestižní ocenění, a to Cenu České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Předseda České komory autorizovaných inženýrů a techniků Pavel Křeček k této stavbě mimo jiné uvedl: „Jsou stavby viditelné, obdivované, ale mnohdy funkčně špatné. Naproti tomu jsou stavby, které vidí jenom několik odborníků, občas si je může prohlédnout i laická veřejnost a ta potom obdivuje, jaká inženýrská díla jsou jí skryta.

Takovou stavbou je určitě Vodní dílo Šance – drenážní štola.“

K samotné stavbě drenážní štoly je potřeba uvést, že je jedním z důležitých opatření zaměřených na zajištění bez-

Stavba je jedním z důležitých opatření zaměřených na zajištění bezpečného provozu vodního díla Šance.

pečného provozu vodního díla Šance. Díky jímání a odvedení vod, které sestupují z levého údolního svahu do prostoru hráze, se snižuje riziko poškození napojení hlinitého těsnicího jádra na injekční

chodbu. Odvodňovací systém je tvořen drenážní štolou, šachtou a systémem vrtů. Drenážní štola byla zrealizována v průběhu roku 2013 a stavební náklady činily 44 milionů Kč. Zajímavou informací také je, že drenážní štola dostala své jméno – Cecilka – a ve svých útrobách ukrývá ručně vyřezávanou sošku svatě Barbory, patronky všech havířů.

Díky výjimečnosti této stavby se vedení státního podniku Povodí Odry rozhodlo, že jakmile bude dokončena velká rekonstrukce vodního díla Šance (předpoklad ukončení – podzim 2018), bude tato drenážní štola jednou v roce v rámci dnů otevřených dveří na přehradách zpřístupněna i veřejnosti.

Mgr. Miroslav JANOVIAK, LL.M.
investiční ředitel

Oceněná drenážní štola

Převzetí ocenění

VD Šance – oprava těsnicího jádra

V neděli 9. listopadu 2014 jsme kolem 12. hodiny přímo na koruně přehrady Šance společně s pracovníky zhotovitele z firmy Podzemní stavby Kosper, a. s., oslavili dokončení injekčních prací, technologicky nejsložitější části opravy těsnicího jádra přehrady.

V průběhu let 2005 až 2008 probíhaly v rámci přípravy stavby na komplexní rekonstrukci přehrady studijní práce na posouzení stability přehradní hráze. Závěrem těchto prací bylo zjištění, že z dnešního hlediska má přehrada stupeň bezpečnosti 1,4. Tento však nedosahuje minimálního normového požadavku na stupeň bezpečnosti, který je 1,50. Stabilitní posouzení zároveň upozornilo na možnost hydraulického narušení těsnicího jádra příčnými trhlinami v obou závázáních hráze, zároveň popisuje hypoteticky možnost vzniku hluboké smykové plochy procházející v horní části těsnicího jádra.

V roce 2011 bylo rozhodnuto o doplnění monitoringu TBD tak, aby bylo možné provozovat přehradu do doby zahájení

Probíhající oprava těsnicího jádra VD Šance

odložené komplexní rekonstrukce přehrady, která bude řešit nejen zvýšení stability hráze, ale zároveň ji bude chránit před extrémními povodněmi $Q_{10\,000}$. Při vrtných pracích prováděných z koruny hráze do těsnicího jádra za účelem sledování vzniku potenciální smykové plochy byla při levém závázání hráze do svahu údolí zjištěna poloha měkkého

Probíhající oprava těsnicího jádra VD Šance

jílu v hloubce 15,5 metru. Toto zjištění znamenalo, že část těsnicího jádra je poškozena. V průběhu roku 2012 bylo kombinací geofyzikálních metod a průzkumných vrtných prací prověřeno těsnicí jádro přehrady v celém rozsahu. Výsledkem těchto prací bylo zjištění, že došlo pouze k lokálnímu poškození těsnicího jádra. Na základě doporučení TBD bylo rozhodnuto, že přehradu bude možné provozovat do doby její opravy pouze se sníženou provozní hladinou na kótě 498,00 m n. m. (běžná provozní hladina je 502,01 m n. m.).

Po vyhodnocení všech dostupných podkladů a zkušeností (např. z podobné opravy těsnicího jádra přehrady Slezská Harta v roce 2005) bylo rozhodnuto o provedení sanace jádra pomocí technologie (metody) tryskové injektáže (TI), která je z hlediska minimálního zásahu do konstrukce hráze a maximálního účinku sanace, zejména v místě zjištěné poruchy, nejvhodnější. TI v případě výskytu otevřené průsakové cesty nebo propustnější polohy operativně tyto polohy vyplní a utěsní.

Pro provedení opravy těsnění byly provedeny dvě řady sloupů TI (celkem 59 sloupů), které se vzájemně překrývají, a tím vytvářejí souvislý nový těsnicí prvek o délce a hloubce asi 20 metrů. Při vlastní TI byla použita průmyslově vyráběná injekční směs (popilkójilocement), jejíž složení bylo upraveno pro docílení

požadovaných výsledných vlastností a potvrzeno průkaznými zkouškami v laboratoři. Sloupy TI, které mají výsledný průměr přibližně 900 milimetrů, se provádějí za obrovského tlaku 400 bar. Injekční směs pod tímto tlakem vychází ze dvou trysek, při kterém rozrušuje těsnicí jádro a zároveň se s ním mísí, a vytváří tak sloup požadovaných rozměrů a vlastností. Takto provedený sloup nabývá většiny požadované pevnosti a nepropustnosti zhruba minimálně po 28 dnech. Práce na sloupech TI byly zahájeny 4. října a ukončeny 9. listopadu, probíhaly nepřetržitě od 7 do 17 hodin pod neustálým dohledem investora. Denně se provedly průměrně dva sloupy TI. Zbývající čas zabraly nutné technologické odstávky. Po zatuhnutí sloupů TI budou provedeny kontrolní jádrové vrty a zkoušky směsi k ověření výsledků sanačních prací.

Všem, kdo se na pracích podíleli, patří můj velký dík.

Ing. Tomáš SKOKAN
vedoucí provozního odboru

VD Šance

Menšími toky co do hydraulických a hydrologických parametrů, nikoli však co do významu a péče o ně, jsou dva přítoky Ostravice, jimiž se Atlas toků rovněž zabývá – přítoky Olešná a Mohelnice.

Mapa – vodní toky Olešná a Mohelnice

Olešná

Řeka jako levostranný přítok ústí do Ostravice v Paskově a pramení jižně od Metylovic v podhůří Beskyd. Její správa není dělená, celý tok od pramene k ústí v délce 21,4 kilometru spravuje státní podnik Povodí Odry. Přibližně uprostřed jej dělí přehradní hráz nádrže Olešná u Místku s délkou vzdutí 1,75 kilometru. Řeka protéká okrajovými partiemi Frýdku-Místku, z ostatních sídel v její blízkosti leží Palkovice nad přehradou a Žabeň a Paskov pod ní. Charakterem patří rovněž k tokům s rozkolísanými průtoky, ve vztahu k okolní zástavbě se zde ale tak výrazně neprojevují problémy se stabilitou řečiště, potíže spíše působil plošný rozsah záplav. Převážná část koryta Olešné byla dotčena četnými regulačními zásahy a neupravené jsou pouze její kratší úseky.

Pro zajištění přiměřené povodňové ochrany obcí Žabeň a Paskov přes ně bylo již před druhou světovou válkou provedeno zkapacitnění koryta, to však nebylo zdaleka dostatečné a obě obce byly i poté sužovány pravidelnými záplavami. V šedesátých a sedmdesátých letech minulého století k tomu začaly přispívat i vlivy poddolování dolů Paskov a Staříč. Retenční účinek nádrže Olešná,

Upravená trať Olešné přes zástavbu Paskova v dolní části toku

kteřá byla vybudována v období let 1960 až 1964, tomu nebyl kvůli malé velikosti jejího ochranného objemu s to zabránit. Řešení svízelné situace v obou obcích se nabízelo v podobě zřízení odlehčovacího ramene, jímž by se povodňové průtoky již v místech nad zaplavovanými obcemi převáděly z Olešné do Ostravice. Koncem sedmdesátých let rozhodly tehdejší orgány o výstavbě nového celulózo-papírenského kombinátu (dnes Biocel Paskov, a. s.) v místě mezi zmiňovanými obcemi, což vedlo i k významným vodohospodářským důsledkům. Bylo to nejen na úseku zásobování vodou, ale i pokud jde o odtokové poměry. Lokalizace kombinátu zcela změnila mezi Místkem a Paskovem strukturu nivy toku, a tak začátkem osmdesátých let byla jako vyvolaná investice provedena

předtím dlouho odkládaná výstavba ramene, současně byla provedena i kompletní přeložka koryta Olešné podél areálu celulózky.

Odlehčovací rameno, odbočující 1,2 kilometru pod přehradou směrem do Ostravice, má kapacitu 80 m³/s a převádí veškeré průtoky vod nad 5,0 m³/s, které jsou přepouštěny do původního koryta. Přeložka a regulace kolem kombinátu zajišťují po odlehčení dostatečnou ochranu okolnímu území včetně dolního úseku přes obec Paskov. Její součástí na spodním konci byla i výstavba nového jezu s pohyblivým hrazením, který je místem havarijního odběru vody pro celulózku. Řeka je tak odspoda od ústí po přehradu regulována více než z osmdesáti procent délky, obdobně tomu je i nad přehradou až nad obec Palkovice.

Rozhodujícím vodním dílem na řece je údolní nádrž se stejnojmenným názvem Olešná. Má sypanou hráz 18 metrů vysokou, 393 metrů dlouhou a o objemu 152 tisíc m³ zeminy. Návodní líc hráze ve sklonu 1 : 2–2,75 je opevněn kamenným pohozením, vzdušný o sklonu 1 : 1,75 je zatravněn. Hráz je vybavena bezpečnostním přelivem, který je předsunut ve směru do nádrže a je konstruován ve tvaru tzv. kachního zobáku.

Údolní nádrž Olešná leží v těsném sousedství okresního města Frýdek-Místek

ATLAS VODNÍCH TOKŮ

Kapacita výpustí při maximální hladině je 29 m³/s, přelivu až 77 m³/s.

Plocha povodí nádrže činí 33,6 km² a její celkový objem 4,4 milionu m³ je rozdělen na 0,3 milionu m³ objemu stálého, 3,0 milionu m³ objemu zásobního a 1,1 milionu m³ objemu retenčního.

Záměr na zřízení nádrže se datuje od začátku 20. století a měl komplikovaný

vývoj. Výstavba byla zahájena až začátkem šedesátých let a ukončena v roce 1964. Plně byl efekt nádrže využit až o 20 let později po vybudování celulóžky v Paskově. Nádrž je totiž jedním z hlavních vodních zdrojů provozní vody pro tento závod, v současné době (2010) odebírá průměrně 0,105 m³/s. Druhým zdrojem vody pro Biocel je

údolní nádrž Žermanice na řece Lučině (0,230 m³/s). Plošné rozlivy a inundace byly na Olešné všemi uvedenými opatřeními prakticky eliminovány. V prostoru pod přehradou je jejím účinkem a převáděním povodní odlehčovacím ramenem zajištěna všude až k ústí dostatečná protipovodňová ochrana zástavby i průmyslu.

Mohelnice

Tato bystřina je levostranným přítokem řeky Morávky, do níž ústí na území obce Raškovice. Pramení 720 m n. m. západně od Visalají v Beskydech. Celková délka odtud až k ústí činí 13,1 kilometru a spadá rovněž po celé této trati do správy státního podniku Povodí Odry.

Mohelnice je zvláště charakteristická značnou rozkolísaností průtoků, reprezentovanou poměrem mezi hodnotami nejvyšších povodňových průtoků a průtočnými minimy vyskytujícími se za sucha. Sklon jejího dna odpovídá bystřinnému charakteru toku a bez ovlivnění spádovými objekty se pohybuje v poměrně vysokých hodnotách – od 10 promile ve výustní trati až po tři procenta v úseku pod Visalajemi. Ze sídel, jimiž protéká, je to již zmiňovaná obec Raškovice na dolním toku a ve střední části pak obec Krásná.

Na převažující délce této bystřiny od mostu silnice Pražmo – Lubno až k prameni spadá Mohelnice do Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Řeka sousedí s přírodní rezervací Travný s fragmenty přirozených původních beskydských porostů, k chráněným územím patří v horních partiích povodí i přírodní památka

Skalní výchozy ve dně Mohelnice v horní části jejího horského úseku

Upravený 2,4 km dlouhý dolní úsek Mohelnice za zvýšeného průtoku před chystanou rekonstrukcí koryta

Obidová s bohatou flórou a faunou rašelinných luk.

Mohelnice jakožto bystřina byla až do roku 1974 ve správě Severomoravských státních lesů v Krnově. Sporadické regulační zásahy se na ní prováděly již od začátku 20. století, soustavnější úprava spodních 2,4 kilometru toku pak na přelomu padesátých a šedesátých let. Účelem úpravy s kamennými spádovými stupni byla stabilizace proměnlivé trasy koryta pro ochranu houstnoucí okolní zástavby obcí a i pro ochranu rozdělovacího objektu převodu vody Morávka – Žermanice ve Vyšních Lhotách před přísunem splavenin. Rozdělovací objekt je situován na řece Morávce 1,9 kilometru pod zaústěním Mohelnice.

Pokud jde o upravenou dolní trať, po padesáti letech, kdy hmotný investiční majetek regulace toku vlivem nedostatku obnovných prací zčásti zchátral, hrozí, že zánikem funkce spádových objektů, snižujících unášecí sílu vody, a tím stabilizujících tok proti podélné i boční erozi, tok zcela zdivočí. Existují sice tendence tok zde zcela renaturovat, tento návrat do předchozího

stavu zřejmě ale není dost dobře možný, protože by tím byla přímo ohrožena zástavba, která se zde pod ochranou regulace a stabilizace toku během doby rozvinula. Nestabilitou toku by tak mohlo být ohroženo až 100 obytných budov (z toho asi 40 rekreačních), další doprovodné objekty menší, ale i objekty, které Mohelnici v těchto místech kříží. V poslední době bylo nalezeno kompromisní řešení, jež potřebnou stabilitu toku zajistí a současně uchová i přírodní fenomény tohoto úseku řeky. Příprava území (zásahy do břehových a doprovodných porostů) bude zahajována v zimě 2014/2015, vlastní stavební práce mají proběhnout v letech 2015 až 2020.

Ve výše situované trati je na Mohelnici z dřívější doby provedeno zabezpečení břehů jen na kratších úsecích, celkově v délce asi 0,6 kilometru. V převažující trati se Mohelnice nachází ve zcela přirozené podobě, často s charakteristickými skalními výchozy. Plošné záplavy v celkově sevřeném údolí toku vcelku nikde nehrozí.

Ing. Jiří MANÍČEK
odbor VHKI

Opravy regulačních uzávěrů spodních výpustí a uzávěrů na přelivech na vodních dílech Povodí Odry

VD Kružberk

Na VD Kružberk jsou na spodních výpustích regulační segmentové uzávěry. Na těchto uzávěrech se od uvedení VD do provozu prováděly pouze údržbové práce jako opravy nátěru, úpravy systému těsnění apod. Kvůli rozsáhlé korozi celého uzávěru jsme se rozhodli pro celkovou opravu protikorozi ochrany (dále PO). Z důvodu špatného přístupu bylo nutné uzávěr vytáhnout mimo výtokový objekt. Rozhodli jsme se tedy, že uzávěry demontujeme a provedeme celkovou generální opravu, včetně opravy PO pancéřování výtokového objektu. Po otryskání uzávěru a aplikaci nové PO jsme od provozovatele jeřábu zjistili, že množství plátové koroze za dobu provozu uzávěru dosáhlo hmotnosti přibližně jedné tuny v každém uzávěru. Dále bylo nutné opravit bronzové výstelky ložiskových pánví pomocí tmelů, které mají po vytvrnutí podobné vlastnosti jako bronz a dají se strojně opracovat do požadovaných tvarů. Pro obnovu PO byla použita speciální nátěrová epoxidová hmota, která se nanáší za tepla při 80 stupních Celsia v jedné vrstvě jeden milimetr silně a má vysokou odolnost vůči abrazi a vlhkosti. Životnost tohoto nátěrového systému je garantována na 20 a více let. Po zpětné montáži obou uzávěrů byly provedeny funkční zkoušky se stoprocentní těsností.

VD Slezská Harta

Na VD Slezská Harta právě probíhá generální oprava pravého regulačního rozstřikovacího uzávěru. Při pravidelných provozních zkouškách uzávěr vykazoval značné problémy – zvýšený hluk v převodech, přehřívání motoru, zvýšená teplota převodovek ovládajících včetně přesuvného pláště uzávěru apod. Kromě

VD Těrlicko – regulační segmentový uzávěr po opravě

VD Kružberk – regulační segmentový uzávěr po aplikaci speciálního nátěru

těchto problémů byla značně poškozena kuželová část uzávěru, která byla v místě výtokové hrany zasažena kavitací. Dále byl uzávěr v určitých místech, kde neproudí voda, zasažen zvláštním typem koroze. Měli jsme podezření na bludné proudy. Po demontáži uzávěru a jeho otryskání se to bohužel potvrdilo. V místech, kde se setkávají čtyři různé typy materiálů, dochází ke značnému úbytku toho nejméně ušlechtilého, což je v tomto případě ocel. Po provedení dílčích oprav a zpětné montáži bude nutné uzávěr dostatečně uzemnit a provést opatření, aby k těmto vlivům již nedocházelo.

VD Těrlicko

Na VD Těrlicko letos proběhla generální oprava obou regulačních segmentových uzávěrů. Kvůli značnému prokorodování hlavních nosných a ovládacích technologických částí uzávěru jsme přistoupili k jejich výměně. Ramena z profilové oceli byla vyměněna za masivnější výpalky z válcované oceli, které mají lepší mechanické vlastnosti. Byly upraveny hlavní nosné čepy a původní kluzná ložiska byla vyměněna za bronzová ložiska s grafitovými hnízdami, jež jsou bezúdržbová. Během funkčních zkoušek byly zjištěny drobné nedostatky, které ovšem nebrání provozu obou uzávěrů a budou vyladěny v prvním kvartále roku 2015.

VD Žermanice

Na VD Žermanice byly od uvedení VD do provozu stále provozní problémy s hradicími segmenty na přelivech. Chod uzávěru byl v určitých místech skokový, segmenty drhly a v některých případech docházelo až k jejich úplnému zaseknutí. Řešením bylo omezování rozsahu manipulací, demontáž vodicích vymešovacích kladek apod. Postupně jsme tedy vlastními silami provedli kompletní diagnostiku samotných uzávěrů, jejich uložení a vedení v betonových pilířích. Bylo zjištěno, že vždy na jedné straně uzávěru chybí vodicí kladka, hlavní nosné čepy nebyly kvůli špatné dostupnosti během provozu mazány atd. Byla tedy naplánována oprava, kdy jsme měli v plánu doplnit chybějící komponenty, vyměnili jsme kluzná pouzdra za bezúdržbová a seřídili součinnost chodu ovládacích Galových řetězců. Během opravy bylo nainstalováno pomocné lešení, ze kterého jsme zjistili další významný defekt – ujeté bednění, v němž je uložena vodicí šavle segmentu. Tento jev byl pozorován na dvou uzávěrech. V místech, kde byla šavle vystouplá, docházelo při manipulaci k přidírání se samotným tělesem uzávěru, a tím k jeho přičení. Po drobných úpravách tělesa segmentu již uzávěry fungují bez sebemenšího problému.

Ing. Martin KOZELSKÝ
strojný specialista

Nezapomínáme ani na naše bývalé kolegy

Setkání bývalých kolegů závodu Frýdek-Místek

Ve středu 17. září 2014 se naši bývalí kolegové tradičně sešli na závodě ve Frýdku-Místku a po několika uvítacích slovech Ing. Ivany Musákové se vydali směrem Frenštát pod Radhoštěm do pohankového mlýna, kde si všichni zúčastnění s nepředstíraným zaujetím vyslechli přednášku zdejšího mlynáře pana Šmajstrly o blahodárnosti pohanky na lidský orga-

Bývalí kolegové závodu Frýdek-Místek

nismus. Snad všichni si koupili nějaký pohankový výrobek. Další zastávkou bylo Technické muzeum Tatra v Kopřivnici, kde si na své přišli hlavně muži. Ale i ženy si zde našly něco zajímavého – především figuríny oblečené do dobových šatů a různé předměty denního života dokreslující dobu, které jsou expozice věnovány.

Po dobrém obědě v kopřivnické restauraci Na Koupališti pokračovali naši cestovatelé do Staříče. Uprostřed vesnice si manželé Holubovi založili okrasnou zahradu – miniarbotetum, kde pěstují hlavně miniatury a zakrslé rostliny. Taky je zde k vidění mnoho druhů čarověníků nalezených hlavně v Beskydech.

Po vyčerpávající přednášce pana Holuba se všichni ve zdraví vrátili do Frýdku a určitě se už těší na další setkání.

Iva CHWISTKOVÁ

personalista závodu Frýdek-Místek

Závod Opava

Úterý 30. září 2014 bylo dnem setkání našich bývalých kolegů na závodě Opava, kde byli stručně seznámeni s novinami v podniku.

Autobusem jsme odjeli na prohlídku zámku v Hradci nad Moravicí. Tento zámek se po 35 let probíhající rekonstrukci znovu otevřel veřejnosti. Byla možnost si prohlédnout zcela dokončenou hlavní prohlídkovou trasu, do které už konečně přibýlo i opravené severní křídlo Bílého zámku se zrekonstruovanými sedmi pokoji knížecího bytu.

Senioři byli z této prohlídky nadšeni, neboť prostory Bílého zámku měli možnost vidět po téměř 40 letech. Předčasné a zbytečné byly jejich obavy, že téměř hodinu a půl trvající prohlídku nezvládnou fyzicky. Naši kolegové jsou stále fit!

Poté jsme se přemístili zpět do Opavy, kde bylo v hospůdce Kuželna přichystáno pohoštění. Zde se jako každý rok probírala léta minulá a vzpomínalo se na ty, kdo se setkání nemohli zúčastnit.

V podvečerních hodinách jsme se rozloučili a všichni už se těší na příští setkání.

Radmila PILAVKOVÁ

personalista závodu Opava

Seniorské setkání správy podniku

V letošním roce se uskutečnilo dvoudenní setkání, které bylo směřováno „do Jeseníků“ s pobytem v našem provozním a rekreačním zařízení v Domašově.

Cestou jsme navštívili Zlatorudné mlýny ve Zlatých Horách, rozhlednu na Biskupské kupě, poutní místo Panny Marie Pomocné, lázně v Jeseníku a na závěr jeskyni na Špičáku. Ačkoliv nám počasí úplně nepřálo, dobrá nálada setrvala po celou dobu pobytu.

Bývalí kolegové správy závodu

Příjemný večer proběhl v diskusních kroužcích a opět bylo na co vzpomínat. Symbolický byl telefonický pozdrav prvního vedoucího RS Domašov pana Aloise Sobotky, který se setkání vzhledem k věku i místu svého stávajícího pobytu nezúčastnil. Druhý den proběhlo rozloučení se stávajícími nájemci střediska a cestou jsme se pozdravili s dlouholetými kolegy, manžely Manfrédem a Aničkou Neugebauerovými.

Zdeňka DAVIDOVÁ

vedoucí personálního odboru

Záhady a tajemno na státním podniku Povodí Odry

Miluji dotazy na určení rostliny či zvířete a zejména ranní zkoušky z listů a větviček, které šéfová sbírá při venčení psa. Záludné fotky posílá mobilem můj emeritní pan ředitel z golfových výprav do exotických krajín.

Kolega ze spřáteleného opavského závodu potěšil fotkou od pobřežníka, kterého vyděsili záhadní červi kroutící se na mělčině řeky. Vypadali jako hnědošedé propletené špagety s rozdvojenými konci. Byli to pářící se strunovci. Larvy strunovců žijí paraziticky v hmyzu, který nejenže okrádají o potravu, ale rovněž manipulují s jeho mozkem natolik, že nakonec sám skočí do vody. Z utonulého tělíčka se vyprostí strunovec, neboť jen ve vodě nalezne vhodného partnera ke spáření a zplodění dalšího potomstva. A to pak číhá na svého hostitele. Neznámým tvorem byly pro kolegyni lvu „pičurky“. Takto nazývají na Morávce drobný parazitický hmyz milující intimní kontakt s člověkem. Zaleze do vlasů, pod oděv, šimrá, lechtá a kouše a kouše a urputně vzdoruje polapení, natož vytažení. Jedná se o mouchu kloše jeleního, který si člověka plete s osrstěnou zvěří. Dokonce byl nalezen na mumii Ōtziho. Je přizpůsoben životu v srsti – má háčky na nohou, zploštělé tělo a při nalezení hostitele dochází ke ztrátě křídel. K páření samců a samic dochází v srsti hostitele a larva se vyvíjí uvnitř těla samičky. Po opuštění matčina těla vypadne na zem a zakuklená se dál vyvíjí v hrabance. Vylíhlý dospělec ihned hledá vhodného hostitele. Útěchou může být, že při usazení kloše na těle máme právo první kapky krve – nejspíše ještě nesál na jiném hostiteli.

Vzácný objev jsem učinila i já letos v březnu. Při pochůzce kolem Ostravice v Paskově mě zaujala ojedinělá houba, kterou mi určil mykolog Muzea Beskyd jako kačenu náprstkovitou. Tento druh ještě nebyl v našem regionu zaznamenán.

Vyvrcholením záhadných tvorů je letošní zážitek nejmenovaného kolegy. Bylo sobotní ráno a on se vracel ze své

Kloš

oblíbené hospůdky. Šel trasou, kterou důvěrně za ta léta, co tudy chodí, zná. Držel se vyšlapaného chodníčku na bermě řeky. Nemohlo ho nic překvapit. Povodáči jsou přece spjati se svými řekami. Znal každý kámen, věděl, kudy prolétá ledňáček, kde s oblibou loví skorec a kde se shromažďují hejna ryb. Neustále zdůrazňoval: „Znám svou řeku.“ Věděl, kde na chodníčku bývá po dešti louže (loni do ní upadl), kde může být trs třtiny pobřežní a kde krásně kvete kyprej vrbice. Večer sledoval předpověď počasí a byl si jistý, že bude pokračovat horké léto a cesta domů proběhne v pohodě. Proto se i v hospůdce zdržel o nějakou hodinku déle než jindy. V řece teklo minimum vody a morčáci plavali s hejnem mladých. Sluníčko se vyhouplo na oblohu a začalo hřát. Nedělo se nic neobvyklého a už se těšil do postele nebo alespoň do křesla. Co bude, to záleželo na jeho drahé polovičce. Opozdál něco zašplouchalo, z řeky vyběhlo větší zvíře a šlo se vyhřívat na vycházejícím sluníčku. Kolegu zvuky vyrušily ze zámčivosti a myšlenek o nesmrtnosti střevle a posunul unavený zrak za zvukem. V tu chvíli zakopl, upadl a skutálel

Kyprej vrbice

Lebka srnce a střevle

se po břehu do řečiště. Uvázl v kamenném záhozu s tělem vzpříčeným mezi balvany a končetinami vystrčenými vzhůru. Vleže se mu točila hlava a potřeboval uzemnění. Uzemnil ho však pohled z oka do oka. Do obličeje mu funělo divné zvíře. Špatně ostřil, ranní ostré slunko mu svítilo do očí, přesto tušil, že se právě seznámil s něčím mimořádným. Že by mimozemšťané? Hledal mobilní telefon a s povděkem myslel na své děti, které svému otci k narozeninám nadělily odolný mobil. Zapadl mezi kameny, ale nerozbil se. Rukou šátral a pokoušel se ho rychle vylovit. Konečně se podařilo a vyfotil několik záběrů. Náhle se vedle něj vynořilo druhé zvíře.

Úlekem ucukl a uhodil se do hlavy. Probudil ho šustivý zvuk, když na něj močil kolegův kokršpaněl a cizí pes mu olizoval tvář. Z bermy sbíhala městská policie. V řečišti ho objevili pejskaři, kterak v ruce svírá mobil a na tváři má divný škleb. Bez cizí pomoci se nemohl postavit. Po vyšetření v nemocnici ho pustili po týdnu domů. Prošel všechna nemocniční oddělení a vyjma slabého otřesu mozku a několika odřenin mu nic nezjistili. Proč se mu třesou ruce a má tik v levé polovině obličeje, neobjasnili neurologové ani psychiatři. Časem tyto projevy odezněly a začala se vracet paměť. Kolega popotáhl, nabídlá jsem mu krabici s kapesníky a on pokračoval. Otřel slzy a naklonil se ke mně. „Celkem dlouho jsem si myslel, že jsem měl halucinace po úderu do hlavy. Vzpomínky na to ráno jsou úděsné.“ Znovu popotáhl. „Ještě horší, než když jsem se zamlada vracel z vesnické zábavy a odhodil hořící sirku do místního potoka. Najednou byly kolem šlehající plameny a já myslel, že už mám delirium. Plameny jsem se pokoušel uhasit močením, ale to nepomáhalo, jen jsem si ožehl ohanbí.“ Po týdnu abstinence se dozvěděl, že z blízkého JZD unikla do potoka nafta a on ji na hladině nevědomky zapálil. Ta úleva, že si zase mohl dát svůj oblíbený ležák se zelenou! Letošní zážitek vše překonal a už dva měsíce pivo nepozřel. Včera náhodou nahlédl do fotek v mobilu

Příšera

usedla na náplav vedle změti stop vytlačených do jemného substrátu a opodál leželo vysušené torzo raka. Ve vodě se válela zčernalá zvířecí lebka a očnicemi proplouvaly střevle. A opodál TO na mne zvědavě hledělo a bylo TO děsivější než rozmáznuté fotky v mobilu. Pak TO roztáhlo křídla a odletělo do křovin. Bohužel pro uznání nového druhu pouhá a nedokonalá fotografie nestačí. Je nutné doručit živého nebo mrtvého jedince. Proto vás, vážené kolegyně a kolegové, žádám o každou informaci o výskytu onoho zvířete. První z vás, kdo mi pomůže s identifikací druhu, rodu či čeledi, kam zvíře zařadit, dostane litr kalvadosu. Pěkné Vánoce.

a neví, zda nemá přejít rovnou na tvrdý alkohol. Ukázal mi první fotku, bohužel mizerné kvality. Viděla jsem osrstěné tělo čtyřnohého zvířete, ne nepodobného psovi, ale na těle něco přebývalo. Hlava byla nezřetelná, ale i tak bylo zřejmé, že má zvláštní tvar a velikostně neodpovídá tělu. Další fotka ukázala obrovské složené oči, křídla a jakýsi zoban. Kolegův výpadek paměti určitě nebyl způsoben úderem do hlavy, ale úlekem. Poslední zřetelná fotka zachytila zvíře snažící se kopulovat s kolegovou nohou a druhé s vyplazeným jazykem nasměrovaným ke kolegovi. Dalších asi 100 snímků

bylo rozmazaných, a až vybití baterie asi zastavilo křečovitě zmáčknutou spoušť. Chápala jsem, proč kolega odmítal chodit k řece. Mě to však neodradilo. Ihned jsem zavelela: „Jdeme tam!“ Kolega se zajíkl a vytřeštil oči: „Mě tam střízlivého nedostaneš, ale pak skončím v Opavě.“

Nakonec jsem šla sama a střízlivá. Byl listopadový slunný den, v řece teklo neobvyklé množství vody a já dorazila na označenou lokalitu. Kolem létalo několik sýkorek, baboček a ojedinělých váček žiháných. Ani po dvou hodinách jsem kýžené zvíře nespatriila. Nad hladinu vyskočila ryбка a zčeřila hladinu tůně. Vážka

usedla na náplav vedle změti stop vytlačených do jemného substrátu a opodál leželo vysušené torzo raka. Ve vodě se válela zčernalá zvířecí lebka a očnicemi proplouvaly střevle. A opodál TO na mne zvědavě hledělo a bylo TO děsivější než rozmáznuté fotky v mobilu. Pak TO roztáhlo křídla a odletělo do křovin. Bohužel pro uznání nového druhu pouhá a nedokonalá fotografie nestačí. Je nutné doručit živého nebo mrtvého jedince. Proto vás, vážené kolegyně a kolegové, žádám o každou informaci o výskytu onoho zvířete. První z vás, kdo mi pomůže s identifikací druhu, rodu či čeledi, kam zvíře zařadit, dostane litr kalvadosu. Pěkné Vánoce.

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Vážka žihaná

Torzo raka

Rybníkářství státního podniku Povodí Odry

Petrův rybník – pohled na soustavu nových rybníků v přítokové části

V dnešním příspěvku bych chtěl čtenáře blíže seznámit s rybníčním hospodářstvím našeho podniku. Zadání článku se sice týkalo zhodnocení podzimních výlovů, ale to na stránkách Kapky dělám každý rok, a proto si dnes dovoluji trochu odbočit. Strašně mě mrzí, když v posledních letech sleduji tendenci některých ochránářských lobby a médií prezentovat rybníky jen jako místa určená chráněným živočichům. Zapomíná se na hlavní účel, pro který byly budovány.

Již v roce 1356 vydal Karel IV. nařízení, v němž ukládá českým stavům a měštům, „aby pilně stavěly rybníky, a bylo tak postaráno o hojnost ryb a potravy pro lid“. Mimo jiné se v tomto nařízení zmiňuje o protipovodňové funkci rybníků a „blahodárném působení vody na okolí“. To jen k účelu rybníků. Samozřejmě se u každé takové vodní plochy vytvoří ideální podmínky pro spoustu jiných živočichů, s tím přece rybáři nemají problém, ale nelze nadřadit jejich existenci nad

Rybník Větrkovice – budování loviště

vše ostatní. Vždyť rybáře živí chov a prodej ryb a musí se také o rybníky řádně starat. Pokud to nebudou dělat, tyto vodní plochy za pár desítek let zaniknou a nebude mít z toho užitek nikdo. To bylo jen mé postesknutí. Teď už zpět k Povodí Odry.

Náš provozní úsek má na starosti přibližně 42 hektarů rybníků vlastních a 10 hektarů pronajatých. Hlavní hospodářství je na Petrově rybníce u Krnova,

Hlavní hospodářství je na Petrově rybníce u Krnova, kde je soustava šesti rybníků a sádky s prodejnou ryb.

kde je soustava šesti rybníků a sádky s prodejnou ryb. Ještě v roce 1991 zde kromě jednoho z půlky zarostlého rybníka, který byl navíc ve velmi špatném technickém stavu, nebylo nic. Dnes je tu hospodářství, které nám mnoho rybářských firem závidí. Obnáší to ale hodně práce na údržbě a neustálém zlepšování jeho stavu. Také protipovodňová ochrana se podstatně zvýšila vybudováním bezpečnostního přelivu. Jen v takto udržovaném rybníku je možné chovat kvalitní ryby a jeho produkce několikanásobně převyšuje celorepublikový průměr. To, že je zde vytvořena lokalita pro jiné živočichy a oddechová zóna pro obyvatele Krnova, je určitě

vítaný bonus, ale skrývá se za tím každodenní poctivá práce.

Další rybníky jsme získali převodem z bývalé ZVHS. Jedná se o Guntramovice a Větrkovice. Zde bylo nutné nádrže uvést do odpovídajícího technického stavu. V tom nám vyšel velice vstřícný provozní odbor, který zajistil opravu hrází a výpustných zařízení. My jsme ve své režii provedli úpravy nutné k chovu a výlovu ryb. Dnes již je hotovo a rybníky začínají plnit svou funkci, jen v Guntramovicích bojujeme s průsakem. V letošním roce proběhlo měření, a tak snad budeme schopni problém řešit. Dalším malým rybníkem je Zálužná. Ten jsme vybudovali obnovením původního rybníka a dnes slouží k odchovu násad především candáta. Výhledově se jeví perspektivní obhospodařování biologického rybníka u Žermanické nádrže. Uvidíme, co ukáže TBD. I zde by bylo možné chovat násady pro vodárenské nádrže.

Takže to bylo velmi zkrácené představení rybníčního hospodářství Povodí Odry. Péče o tyto nádrže spolu s chovem ryb jsou velmi náročný úkol. Samotný výlov rybníků je již jen třesínka na dortu. Zde se zúročí několikaletá denní práce celého kolektivu. Vždy na mě ale padne takový malý splín, když vidím rybník prázdný. Nezbyvá ale než se těšit na jaro, kdy voda opět začne stoupat. Na druhé straně je zimní období jediné, kdy se dají provést nutné opravy na hrázích, výpustném zařízení, lovišti a celé ploše rybníka. Takže žádný oddech.

Na závěr bych přece jen krátce připomněl letošní podzimní výlovy. Akce se podařily, o čemž svědčí obrovský zájem veřejnosti a také naplněné sádky. Myslím, že nikdo nemusí mít obavu, že na něj nevyjde vánoční kapr. Takže děkuji za pozornost a na viděnou u vánočního prodeje.

Ivo JEDLIČKA

vedoucí VHP rybné hospodářství

Rybník Guntramovice letos při napouštění

Prověřovací cvičení hasičů na Slezské Hartě

Dne 10. října 2014 proběhlo u hráze přehrady Slezská Harta nedaleko obce Leskovec nad Moravicí cvičení hasičů. Námětem byla likvidace uniklé ropné látky na vodní plochu. Jelikož cvičení bylo prověřovacího charakteru, nikdo ze zasahujících o něm dopředu nevěděl.

Cílem bylo prověřit připravenost jednotek požární ochrany na tento typ události, při které je velmi důležitá rychlost provedení

zásahu a nezbytná efektivní spolupráce jednotek. Kromě jednotky HZS MSK, stanice Bruntál, se cvičení zúčastnily také dobrovolné jednotky z Bruntálu a Dvorců. Dřevěné hoblíny, které imitovaly šířící se ropnou skvrnu, byly na vodní hladině izolovány nafukovací nornou stěnou o délce 45 metrů. Následně proběhl nácvek likvidace ropné látky pomocí sypkých sorbentů. Veškerá činnost proběhla za použití tří motorových člunů jednotek požární ochrany a jednoho motorového

člunu, kterým na Slezské Hartě disponuje Povodí Odry. Z hodnocení cvičení vyplynulo, že jsou jednotky v okolí vodní nádrže Slezská Harta na tento typ události dostatečně připraveny jak po stránce dovedností, tak po stránce technického vybavení. Cvičení prokázalo i dobrou spolupráci s pracovníky Povodí Odry pod vedením hrážného Jindřicha Vrágy.

Plk. Ing. Jiří PATROVSKÝ
ředitel HZS MSK, ÚO Bruntál

Setkání s policií jinak – co se děje na našich tocích

Vodohospodářský provoz Frýdek-Místek spravuje na toku Ostravice v městské části Frýdku-Místku spádový objekt v ř. km 25,115, který byl pořízen v roce 1983 v rámci výstavby Celpaku v Paskově pro zajištění zásobování vodou. Jako celek byly vystavěny pevný stupeň se šterkovou propustí (dříve jez), budovy přečerpávací stanice s lapačem splavenin (dnes provozní zařízení na Riviéře), potrubní řad v délce pěti kilometrů a další dílčí části v ceně přibližně 25 milionů Kč.

Z celé soustavy byl zachován objekt stupně a budova provozního zařízení. V posledních letech nás oslovila Policie České republiky s žádostí o umožnění praktického výcviku policistů

Policista při praktickém výcviku

a záchranné techniky na vodních tocích. Jednalo se o výcvik fyzicky i psychicky velmi náročný s procvičením dovedností, jako jsou skok do neznámé vody, brodění, plavání ve služebním stejnokroji a obuvi, vynesení tonoucího z vody, poskytnutí první pomoci, a to vše v reálných podmínkách v terénu a za každého počasí. K uvedenému výcviku si policie vybrala spádový objekt, kde požádala o spuštění segmentu (uzavřením šterkové propusti) a nastolení podmínek bystrinného proudění s peřejemi.

V letošním roce se konalo Mezinárodní policejní mistrovství České republiky záchranných jednotek, kde byly porovnávány služební dovednosti a schopnosti. Pořadatelem bylo Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje pod záštitou hejtmána Moravskoslezského kraje Miroslava Nováka. Mistrovství se zúčastnily týmy krajských policejních ředitelství ČR, týmy ze slovenského Prešova a Žiliny a německého Sachsenu, celkem 11 družstev. Jedna z disciplín spočívala v překonání peřejí řeky a záchranně tonoucího na spádovém objektu na Ostravici. Z tváří jednotlivých účastníků bylo možné vyčíst, o jak náročný

zásah se jedná. Výsledky dopadly příznivě pro naše policejní jednotky.

Policisté při praktickém výcviku a nácviku záchranné techniky na vodních tocích

Nás jako správce toku těší, že pomůžeme k výcviku Policie ČR.

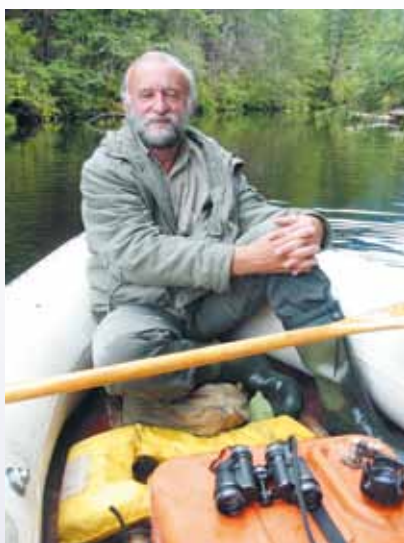
Čestmír SVOBODNÍK
vedoucí VHP Frýdek-Mísek

Doc. RNDr. Bohumír Lojkásek, CSc. (nar. 24. srpna 1951 ve Frýdku-Místku)

Přední odborník v oblasti ichtyologie již více než 20 let působí jako akademický pracovník na katedře biologie a ekologie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity v Ostravě. Zde vyučuje předměty zaměřené na fylogenezi a systém strunatců, ichtyologii a zoogeografii. Láska k životu ve vodě a kolem ní se v něm vyvinula již v dětství, které prožil téměř doslova na břehu řeky Ostravice v Ostravici. Už tehdy ho uchvátily ryby a ze suchozemských obratlovců hlavně ptáci. Tyto zájmy pak přerostly i v jeho celoživotní profesní orientaci.

Svou profesní dráhu zahájil v sedmdesátých letech ve Starém Bohumíně v domě pionýrů a mládeže, kde vedl přírodovědné oddělení. Ve stejné době nastoupil i na Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde se konečně mohl začít věnovat rybám. A právě v době, kdy začal pracovat na své diplomové práci na téma Růst ryb ve vodárenských nádržích Šance a Morávka, začala i jeho spolupráce se státním podnikem Povodí Odry.

„Zpočátku se naše vzájemná spolupráce odvíjela od mé profese zoologa zaměřeného na ichtyologii. Od konce osmdesátých let minulého století jsem pro podnik prováděl monitoring vývoje rybích společenstev vodárenských nádrží a zpracovával návrhy jejich zarybnování. Později se ale spolupráce rozšířila do více oblastí. Od roku 2006 spolupracujeme především v oblasti výstavby migračních zařízení pro ryby, tzv. rybích přechodů. Je pro mě velmi potěšitelné, že spolupráce ve jmenovaných oblastech nadále pokračuje, a troufám si tvrdit, že přináší patrné výsledky,“ říká hrdě docent Lojkásek a pokračuje: „V této souvislosti nemohu opomenout fakt, že Povodí Odry disponuje špičkovými odborníky v praktické biologii ryb, což je zřejmé i z výsledků

Na výpravě za lososy a medvědy na pacifickém pobřeží Britské Columbie

jejich práce v chovu konzumních ryb i stavu zarybnění vodárenských nádrží. Není náhoda, že například pod hrází vodní nádrže Žermanice je s úspěchem produkován pstruh duhový i v podmínkách, které lososovitým rybám naprosto nevyhovují, a že vodárenské nádrže mají takové rybí společenstvo, které je řadí v hodnotě ekologického potenciálu na přední místa mezi desítkami vodních nádrží České republiky.“ Aktuálně pan docent s podnikem spolupracuje především v oblasti monitoringu rybích společenstev vodních nádrží. Jeho cílem je zjistit aktuální stav, podle platné metodiky posoudit jejich ekologický potenciál a navrhnout způsob dalšího obhospodařování rybí obsádky. „Povodí Odry je prakticky prvním a dosud jediným podnikem, kde dochází k ověřování této nové metodiky. Práce v dané problematice je pro mě velmi zajímavá a svými výsledky cenná, neboť si mohu přímo v praxi ověřovat dopady svých dřívějších

návrhů a doporučení,“ podotýká docent Lojkásek, který aktivně spolupracuje v oblasti výstavby rybích přechodů, biologického dozoru a biologických průzkumů i s ostatními Povodími, zvláště pak s Povodím Moravy.

Docent Lojkásek se podílel na řadě vědeckých projektů. Jen namátkou lze zmínit např. Typy ichtyocenóz a biotická integrita toků v návaznosti na zdraví říčních systémů v České republice (2001–2004), Biologické a ekologické nároky ryb – určující faktory funkčnosti rybích přechodů nebo Projevy antropogenních tlaků ve struktuře rybích společenstev tekoucích vod a predikce jejich vývoje (2007–2010).

Je také spoluautorem normy TNV 75 2321 Zprůchodňování migračních bariér rybími přechody nebo spoluautorem monografií Ichtologická studie Moravskoslezského kraje (2004), Migrační prostupnost drobných vodních toků a bystřin (2011) nebo čerstvě vydané publikace Migrace ryb a migrační prostupnost vodních toků, která vyšla letos a představuje ucelený soubor znalostí o dané problematice v kontextu s potřebou obnovit prostupnost říční sítě ve prospěch populací ryb.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Na zoologické expedici v pramenné oblasti lososí řeky Fraser River (Rocky Mountains, západní Kanada, 2007)

S dcerou na zoologické výpravě (Vancouver Island, British Columbia, 2012)

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚŠTNANCI

ČERVENKA VLADIMÍR vodohospodářský dělník
JAŠEK JAN vedoucí provozního střediska
MALINA JAROSLAV poříčnický
VAŘEKA RADEK vedoucí provozního střediska
VLČKOVÁ XENIE mzdová účetní
ZBOŘIL BŘETISLAV vodohospodářský dělník

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

BROSCHOVÁ SVATAVA správa podniku
ČERVENCOVÁ ANNA správa podniku
DUFKOVÁ JANA správa podniku
DVORSKÝ RUDOLF závod Frýdek-Místek
FIEDOROVÁ EMILIE závod Opava
JADLOVCOVÁ MARIE závod Frýdek-Místek

KLÍMA JIŘÍ správa podniku
KOCOUREK MIROSLAV závod Opava
KOCOUREK ZDENĚK závod Opava
MATZNER ALOIS závod Frýdek-Místek
MĚCHÁČKOVÁ JINDŘIŠKA správa podniku
MRÁZ ZDENĚK závod Frýdek-Místek
PASTORKOVÁ EVA správa podniku
PECHNÍK LADISLAV správa podniku
ŠAFARÍKOVÁ VLASTA závod Frýdek-Místek
ŠÁKOVÁ HEDVIKA správa podniku
VACULÁK MILAN závod Opava
ZÁMORSKÁ BOHUMILA správa podniku

PRACOVNÍ JUBILEA – 10 LET

PODEŠVOVÁ LENKA vodohospodářský dělník
VYBÍRALOVÁ LEONA administrativní pracovník

PRACOVNÍ JUBILEA – 15 LET

KASTOWSKÝ TOMÁŠ vodohospodářský dělník
PYSZKO ZDENĚK vodohospodářský dělník
ROZSYPAL PETR vodohospodářský dělník
SKALNÍK JIŘÍ, Ing. vedoucí odboru projekce
ZDRAŽIL LIBOR vodohospodářský dělník

PRACOVNÍ JUBILEA – 25

FUCHSÍK JIŘÍ vodohospodářský dělník
KREISS TOMÁŠ provozní elektrikář
KREISSOVÁ ŠÁRKA technický pracovník
MAIWALD MILAN provozní zámečnický
PIVOVARNÍK VLADAN vedoucí provozního střediska
TOŠENOVJAN IVO vedoucí hrázny

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Rybník Výtažník: při výlovu mezi kapry byl i sumec albín

[Bruntálský.deník.cz, 30. 10. 2014]

Rybáři z Povodí Odry před příchodem zimy vypustili a vylovili jeden z krnovských rybníků. Výlov rybníka Výtažník se odehrál 28. října a provázal ho den otevřených dveří, aby si návštěvníci mohli prohlédnout také zázemí potřebné k chovu ryb.

Vypouštění rybníka Výtažník trvalo přes dva dny. „Většina vylovených ryb poputuje na zimu do jiného rybníčka, kde přezimují, a využijí se na další chov. Zhruba třicet procent kaprů poputuje do prodeje,“ doplnil Ivo Jedlička. V rybníku Výtažník jsou hlavně kapři, ale také štiky, candáti, tolstolobici, amuři nebo dokonce zlatý sumec. Rybáři vylovené ryby třídili podle druhů a velikostí.

Výlov rybníka si nenechali ujít stovky Krnovanů včetně dětí. Všichni hned na místě mohli ochutnat, jestli jsou lepší ryby uzené, nebo pečené. Samotný výlov trval až do odpoledne. Jako již několik let po sobě se v sítích rybářů objevili také bílí sumci albíni.

Vodohospodáři udělají rybám přechod do Odry

[5plus2, 31. 10. 2014]

Na odstaveném rameni Odry v Ostravě-Přívoze pracují dělníci Povodí Odry. Propojí jej s řekou balvanovitým rybím

přechodem a zpřístupní nově vzniklý ostrov. Součástí revitalizace je i vybudování tří biotopových tůní a vegetační úpravy. Vznikne tak oddychová zóna v průmyslové a těžbou zasažené lokalitě v návaznosti na sousedící Lanek Park.

Novým generálním ředitelem Povodí Odry se stal Jiří Pagáč

[Moravskoslezský deník, 4. 11. 2014]

Ve vedení podniku chce uplatnit své odborné zkušenosti, které s vodním hospodářstvím lety získal. Jiří Pagáč řekl, že podnik teď čeká několik velkých akcí. První z nich je rekonstrukce vodního díla Šance na Frýdecko-Místecku. Vybudování nového bezpečnostního přelivu, zvýšení koruny hráze a další práce s tím spojené mají podle odhadu stát 735 milionů korun bez DPH.

Povodí Odry vyhrálo letitý spor

[Právo, 6. 11. 2014]

Po 14 letech skončil soudní spor mezi kyperským žalobcem a Povodím Odry. Ten žaloval státní podnik o náhradu škody způsobené povodní v roce 1997. Společnost chtěla po Povodí Odry odškodné ve výši zhruba 16 miliard korun. Ústavní soud však v říjnu rozhodl, že žaloba je neopodstatněná.

[Texty byly redakčně zkráceny]

PF 2015

Povodí Odry
státní podnik

Státní podnik Povodí Odry přeje
všem svým zaměstnancům a přátelům
příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví,
spokojenosti a úspěchů v roce 2015.